

blijven en kondigde voor de komende vijf jaar 27 miljard euro aan investeringen aan. E.ON is het moederbedrijf van Essent en een van de grootste energiebedrijven in Europa. Het E.ON-aandeel heeft een goed beursjaar achter de rug, terwijl RWE beleggers teleurgesteld heeft.

Na het sluiten van de kernreactoren dit jaar wordt Duitsland gedwongen af te kicken van de verslaving aan kolen. Bruinkool en geïmporteerde steenkool zijn nu nog goed voor een kwart van de stroomproductie bij de oosterburen. Duitsland telt drie gebieden waar nog bruinkool wordt gewonnen, maar dat is waarschijnlijk over acht jaar geschiedenis.

Voor RWE en de aandeelhouders is het stilleggen van de kerncentrales, enorme graafmachines en kolencentrales eerder goed dan slecht nieuws. Het boek kan dan dicht, zodat de last van kolen van de schouders is van RWE en zijn aandeelhouders.

De onzekerheid over de toekomst en het vervuilende karakter van kolenwinning weerhoudt sommige beleggers er

E.ON HEEFT EEN GOED BEURSAAR ACHTER DE RUG, RWE STELDE BELEGGERS TELEUR

nu van in RWE te investeren. De Duitse activistische belegger Enkraft uit München heeft er vorig jaar bij de top van het bedrijf op aangedrongen de bruinkooltak af te splitsen.

In de tussentijd wil de Duitse politiek alles op alles zetten om de investeringen in wind- en zonne-energie verviervoudigd te krijgen. Dat moet allemaal in extreem hoog tempo omdat de afbraak van de bestaande energiehuishouding sneller dreigt te gaan dan de opbouw van een goeddeels hernieuwbare energiehuishouding.

De zonne-energiesector wordt gedomineerd door Chinese bedrijven die voor beleggers additionele risico's met zich meebrengen. In de windenergie zijn Europese bedrijven wel actief. De Duitse regering wil 2 procent van het land oormerken voor windturbines.

NORDEX

Het beursgenoteerde Duitse Nordex kan als grote fabrikant van windturbines profiteren van de groene versnelling in Duitsland. Maar het weinig stabiele aandeel had een dramatisch beursjaar. Het

heeft sinds het aantreden van de Duitse regering nog niet aan beurswaarde gewonnen. Maar dat kan nog komen.

Windturbinebouwers als het Deense Vestas en het Spaans-Duitse Siemens Gamesa hebben vooralsnog last van de knopen in de toevoerketens en de tekorten aan materialen en onderdelen.

Het aan de DAX genoteerde Siemens Energy is grootaandeelhouder van Siemens Gamesa. Ook Siemens Energy heeft nog opvallend weinig moois laten zien sinds de eigen beursnotering. Ørsted, 's werelds grootste exploitant van offshore-windmolens, moest in november een winstwaarschuwing afgeven, deels ook door de zwakke wind.

Het is duidelijk dat de wereld van energie nog volop in beweging is. Het succes of het uitblijven van succes van de energietransitie is een belangrijke risicofactor voor de grote beursgenoteerde bedrijven. De verliezers van gisteren zijn niet noodzakelijkerwijs de winnaars van morgen. Beleggers moeten geduld en stalen zenuwen hebben.

Zeker is wel dat onder invloed van de politiek meer geldstromen op gang komen. In een poging een dreigende klimaatramp te stuiten, kwam de Europese Commissie vorige zomer met het tijdspad om fossiele brandstoffen in de ban te doen. De lat ligt hoog, met de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 55 procent in 2030 ten opzichte van het niveau van 1990. Misschien wel té hoog, gezien de ontwikkelingen van de maanden die volgden met de explosief stijgende energieprijzen.

Brussel heeft onlangs gezegd kernenergie en aardgas als duurzaam te willen labelen. Daaraan zijn gunstige investeringsvoorwaarden en subsidies gekoppeld. Geld van grote investeerders zal daardoor ook deze kant op kunnen vloeien, met een lucratief zelfversterkend sneeuwbal effect tot gevolg.